

De Omgevingswet als (aanvulling op) de Klimaatwet

9 oktober 2018, Vereniging voor Milieurecht

Hanna Tolsma
Kars de Graaf

(h.d.tolsma@rug.nl)
(k.j.de.graaf@rug.nl)

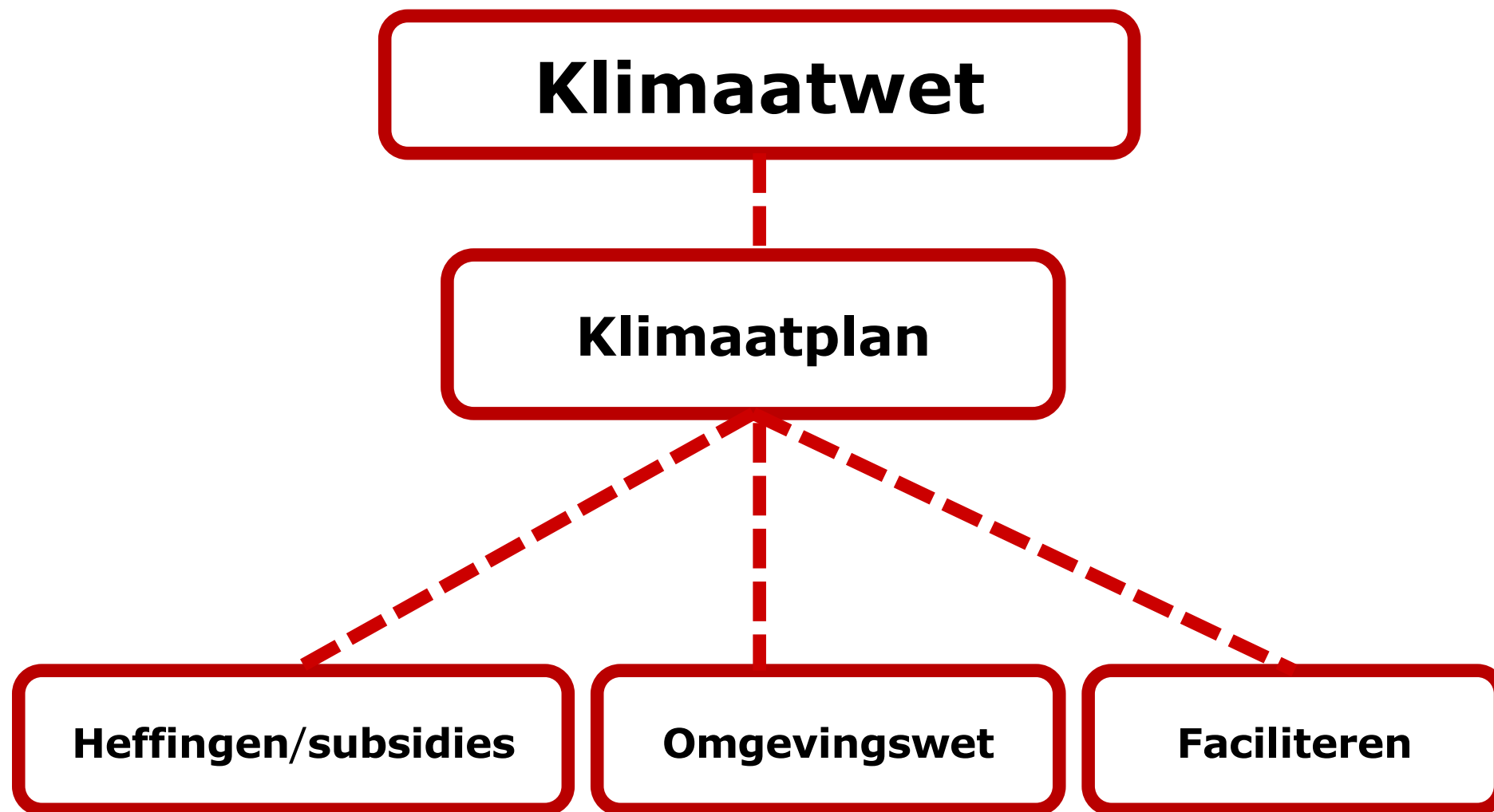

Inhoud

I. Waarom een aparte Klimaatwet?

II. Verhouding Omgevingswet en Klimaatwet

III. Omgevingswet als Klimaatwet?

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Waarom een aparte Klimaatwet?

- › 'De grote maatschappelijke opgave om te komen tot een duurzame economie rechtvaardigt een aparte Klimaatwet met parlementaire behandeling van klimaatplannen (...). Het doel van de Klimaatwet is daarbij steeds tweeledig: het vastleggen van ambitieuze doelen (...) en het politieke en maatschappelijke proces zo te organiseren dat die doelen ook worden gehaald' (TK 2016/17, 34 534, nr. 7, p. 21)
- › Voldoen aan Internationale en Europese verplichtingen om plannen en maatregelen 'in te leveren'

Omgevingswet en Klimaatwet

Klimaatwet → nieuw specifiek beleidskader naast beleidskader Omgevingswet

- Risico: dubbeling & opeenstapeling van verplichting maken van plannen, ten koste van efficiëntie en doelmatigheid
- Voorwaarde succes = een goede afstemming

Afstemming optimaal?

- › Relatie klimaatplan tot integrale omgevingsvisies (Rijk, provincie, gemeente)

- › Regionale Energie Strategieën (RES)
  - Relatie tot integrale omgevingsvisies
  - Institutionele onduidelijkheid
    - Legitimiteit
    - Draagvlak

- › Art. 2.2 Omgevingswet + 3:2 Awb

Omgevingswet als Klimaatwet?

- > Relevant: huidig recht kent geen instrument om nationaal uitstootplafond vast te stellen
  - EU: vanaf 2021 bindende CO2-reductiedoelen

- > Beleidscyclus: Omgevingsvisie
  - Maatregelen klimaatneutrale samenleving

- > Uitwerking (instrument): omgevingswaarde
  - Op 1 juli 2015 aangenomen motie: opnemen in Besluit kwaliteit leefomgeving

Gevolgen omgevingswaarde...

- > Juridische binding?
  - . Geen directe doorwerking naar (project)besluitvorming
  - . Mogelijk: instructieregels en/of beoordelingsregels
- > Monitoringsplicht
  - . Via Omgevingswet ook objectieve gegevens (rapport)
- > Programma
  - . Bevoegdheid ministers programma met maatregelen
  - . *Verplicht* programma indien overschrijding dreigt
- > Aanpassen programma indien noodzakelijk
  - . O.g.v. objectieve gegevens (rapport)!
  - . Afdwingen verplichting/aanpassing: civiele rechter
  - . Afdwingen concrete maatregelen?

Waarom
ook niet?

Enkele vraagpunten...

- > Kan een visie/programma een bredere reikwijdte hebben dan de Omgevingswet zelf?
  - Waarom niet...
- > Kan een programma voorzien in een onafhankelijk advies (institutioneel) in de vorm van een Klimaatcommissie/ Klimaatombudsman?
  - Waarom niet...
- > Leveren de instrumenten van de Omgevingswet meer/betere waarborgen dan de voorgestelde Klimaatwet?
  - Zegt u het maar...

Afsluiting

- › Klimaatwet slim vehikel voor Parijs- en EU-verplichtingen voor 'plannen' (klimaatplan)
- › Beleidsmix Klimaatwet, Klimaatakkoord en Omgevingswet behoeft goede afstemming
- › Vanuit juridisch perspectief noodzaak Klimaatwet in huidige vorm naast Omgevingswet niet aangetoond
- › Instrumenten Omgevingswet (wellicht iets) minder afhankelijk van (politiek) gesteggel en (bedrijven) lobby → meer waarborgen

rijksuniversiteit
groningen

faculteit rechtsgeleerdheid

vakgroep staatsrecht,
bestuursrecht & bestuurskunde

Bedankt voor uw aandacht